

Зміст

1. Фондовий ринок: світ і Україна	2
2. Управління активами інституційних інвесторів та адміністрування пенсійних фондів	6
2.1. Кількість КУА, АНПФ, ІСІ, НПФ та СК з активами в управлінні	6
2.2. Вартість активів в управлінні, ВЧА ІСІ та чистий притік капіталу у відкритих ІСІ	7

1. Фондовий ринок: світ і Україна

У 2023 році світові ринки переважно зростали, відновлюючись після шоків попереднього року, зокрема повномасштабної війни в Європі через напад росії на Україну та затяжної підвищеної інфляції, що була основною проблемою більшості урядів і центральних банків світу ще з часів пандемії covid-19 та значно загострилася війною. Інфляція, за даними за вересень-листопад, продовжувала спадати у США, а ще стрімкіше – у євросоні та ЄС загалом, де вона опустилася нижче рівня дворічної давнини (у США – була практично удвічі нижчою, ніж наприкінці 2021 року). Водночас, ризики стагнації економік деяких провідних країн Європи, зумовлені в тому числі все ще високими ставками і послабленим зовнішнім попитом на їхню продукцію, посилювали побоювання щодо можливої рецесії у цих країнах та в ЄС загалом за підсумками року. Європейський центральний банк, що із липня 2022 року регулярно підвищував свою ключову ставку, впродовж жовтня-грудня 2023-го тримав її на найвищому рівні від 2008 року, коли вона злетіла на тлі глобальної фінансової кризи. ФРС США при цьому востаннє підвищила ставку в липні цього року, хоча ще із травня вона почала перевищувати рівень інфляції, що падав і далі (у євросоні ставка ЄЦБ стала вищою за ІСЦ із жовтня). Натомість Банк Японії залишав свою основну ставку незмінно негативною до кінця року.

У 4-му кварталі 2023 року, на протигагу попередньому, майже усі **розвинені** ринки світу відновили зростання ключових індикаторів. Зупинка росту ставок, разом із приборканням інфляції, сприяли поживавленню інвесторів, а обернена крива доходності на середньостроковий період – значно більшому залученню капіталу фондами грошового ринку на протигагу «довгостроковим» фондам, зокрема, в ЄС.

Врешті, за жовтень-грудень *американський* індекс широкого ринку акцій S&P 500 злетів на 11.2%, а за увесь 2023 рік – на 24.2%, хоча цим він тільки повернувся до рівня кінця 2021-го. У той же час класичний промисловий DJIA підскочив на 12.5% за останні три місяці року, а за всі 12 – тільки на 13.7%, проте мав дворічний приріст (+3.5%). *Японські* блакитні фішки зросли на 5.0% за квартал, а за весь 2023 рік – на 28.2% – найбільше серед розвинених ринків (рис. 1), після -9.4% за 2022-й. Ключові ринки ЄС у 4-му кварталі мали близькі до середніх результати: в *Німеччині* акції провідних компаній додали 8.9%, у *Франції* – 5.7%; їхні річні показники були кращими за середні для семи розвинених ринків – +20.3% та +16.5% на кінець грудня 2023-го. *Британські* 100 провідних акцій продовжували помірно зростати: +1.6% за 4-й квартал, після +1.0% за 3-й; врешті – відносно скромні +3.8% за весь 2023 рік.

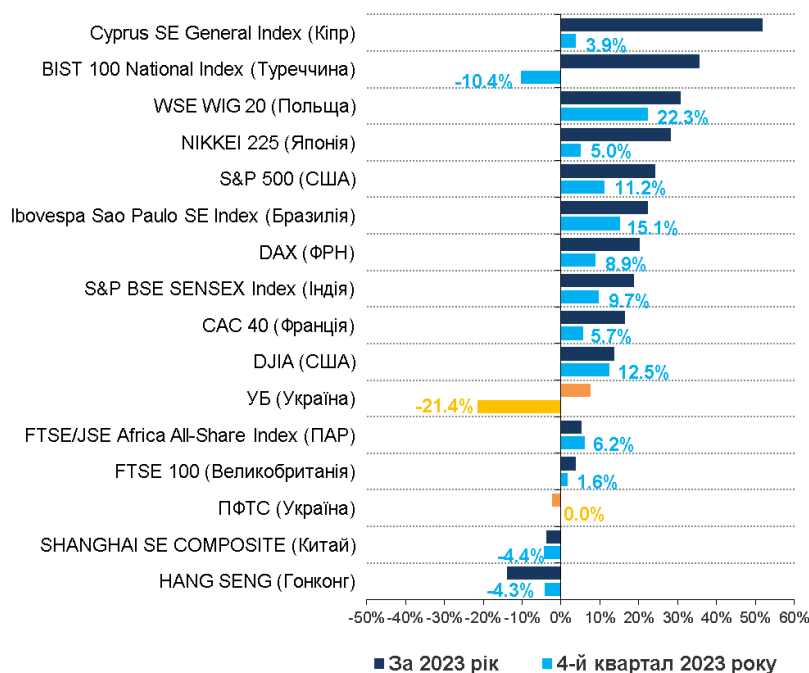

Рис. 1. Динаміка фондових індексів світу у 4-му кварталі 2023 року та за рік*

* За даними бірж та агентства Bloomberg. Ренкінгування на графіку – за річним показником.

Гонконзький основний індекс вкотре мав негативний квартальний результат (-4.3%), що привело його до позиції аутсайдера за наслідками 2023 року: -13.8%. Акції провідних компаній Польщі¹ зберігали значну волатильність та піднялися за квартал на 22.3%, фіксуючи річний приріст на рівні 30.7%.

Ринки, що розвиваються, у 4-му кварталі 2023 року традиційно мали більшу варіацію результатів, ніж розвинені. Річна висхідна динаміка у 2023 році для деяких із цих ринків виявилася також значно більш стрімкою, ніж для розвинених, хоча були серед них і аутсайдери на світовій арені в цей період. Загалом, у середньому для шести ринків, що розвиваються, проти шести розвинених ринків (без урахування Гонконгу та Польщі в обох випадках), перші отримали вищий результат за рік: +21.7% проти +17.8%.

Лідерами кварталу стали *бразильські* акції: +15.1%, що забезпечило більше половини річного зростання (+22.3%). А от на річному проміжку першість мав *кіпрський* індекс: +51.9% за 2023 рік, при +3.9% за жовтень-грудень; за останні два роки він піднявся майже удвічі. *Турецький* основний індекс у 4-му кварталі впав на 10.4% (після +44.7% у 3-му), але рік завершив на провідних позиціях: +35.6%. Його дворічна динаміка була безпрецедентною: чотирикратне зростання в умовах вкрай контраверсійної монетарної політики центробанку країни під впливом її політичного керівництва (відносно низька ставка і подальше її пониження з 19% у вересні 2021 року аж до 8.5% у лютому 2023-го на тлі прискорення інфляції до 84.4% у листопаді 2022-го та з 38.3% у червні 2023-го до 64.9% у грудні, чому вже не змогло завадити регулярне підвищення ставки у червні-грудні до 15.0-42.5%). *Китайський* ключовий індекс акцій у 4-му кварталі продовжував знижуватися: -4.4%, що врешті призвело до негативного результату за 2023 рік (-3.7%). Дворічне падіння індексу «континентального» ринку КНР поглибилося до -17.8%, у той час як більш розвинений «офшорний» гонконзький ринок провалився ще глибше з кінця 2021 року: -26.2%.

Український фондовий ринок у 4-му кварталі 2023 року значно просів: -21.4% за індексом УБ. Зниження ринку тривало впродовж усього

кварталу, із незначними корекціями нагору, зокрема, у другій половині грудня. А проте така динаміка була цілком очікуваною після стрибка індексу УБ на 47.7% за попередній квартал і загалом дуже високої волатильності протягом року. Це відбулося, зокрема, через падіння ціни на акції «Центренерго» на 44.4%, а також «Донбасенерго» – на 35.4% та «МНП SE» – на 20.8%. При цьому список акцій, що входять до індексу УБ, скоротився із семи наприкінці 2022 року до шести у грудні 2023-го (було виключено акції «Kernel Holding S.A.»). Таким чином, за підсумками року він включав вищезгадані два енергетичних підприємства, два – машинобудівних, одне аграрне й один банк.

За 2023 рік акції провідних українських компаній за індексом УБ додали 7.7% (за ПФТС – втратили 2.3%). За два останні роки (включно з піврічною зупинкою ринку з початку повномасштабної війни рф в Україні) обидва індекси акцій України показали -3.0%, фіксуючи менші втрати тільки у порівнянні з китайськими ринками.

Макроекономічна ситуація в Україні у жовтні-грудні 2023 року переважно поліпшилася – значною мірою завдяки налагодженню роботи нового чорноморського коридору для зовнішньої торгівлі вже не лише зерновими, а й металами та іншими товарами, що відбулося завдяки активному захисту з боку Сил оборони України та без участі рф. За даними Держстату, у 4-му кварталі реальний ВВП України зріс на 4.7% за рік (після +9.6% за 3-й – через нижчу базу порівняння у 2022 році). За підсумками всього 2023 року він збільшився на 5.3%, що було краще за прогнози українських та міжнародних інституцій, але тільки незначною мірою компенсувало втрати за 2022 рік (-28.8%)². При цьому найбільше зросли у 2023-му будівництво (+24.6%) та операції з нерухомістю (+10.6%), переробна промисловість (+13.8%) та сектор інформації й телекомунікацій (+12.9%); натомість фінансова та страхова діяльність зазнали найбільшого скорочення (-8.3%).

За даними Держстату, у 4-му кварталі інфляція в Україні відновилася і становила 2.0% (після -1.5% за 3-й квартал), а в річному вимірі індекс споживчих цін сповільнився до 5.1% у грудні 2023 року (із 26.6% у грудні 2022-го). За таких умов, Національний банк ще двічі до кінця року понижував облікову ставку: із 20% у вересні до 16% у жовтні та до 15% у грудні³.

¹ Індекс-провайдери FTSE Group, STOXX відносять польський ринок до розвинених. ³ <https://bank.gov.ua/ua/monetary/stages/archive-rish>

² <https://www.ukrstat.gov.ua/>

Офіційний курс гривні до долара США із 1-го жовтня став «контрольовано гнучким», згідно з новою політикою НБУ, і врешті опустився з фіксованих із липня 2022 року 36.5686 грн до 37.9824, тобто втратив 3.7% за підсумками 4-го кварталу та всього 2023 року. Курс гривні до євро опустився на 8.7% за 4-й квартал, але за рік – на 7.7%. НБУ змушений був іще більше наростити обсяг валютних інтервенцій для згладжування надмірних коливань курсу впродовж жовтня-грудня: всього він продав іноземної валюти на 9.3 млрд дол. США більше, ніж придбав (після майже 7 млрд дол. США за 3-й квартал). У цих умовах, тільки завдяки фінансовій допомозі від іноземних партнерів України НБУ утримував міжнародні резерви від скорочення: із 39.7 млрд дол. США (в еквіваленті) у вересні вони зросли до 40.5 – у грудні (+2% за 4-й квартал і +42% за 2023 рік, тобто +12 млрд дол. США)⁴. На 31.12.2023 це забезпечувало 5.4 місяці імпорту⁵.

Міністерство фінансів України у жовтні-грудні 2023 року продовжувало проводити регулярні щотижневі аукціони з розміщення державних облігацій (ОВДП). Більшість випусків мали статус

військових. Попит на гривневі ОВДП залишався в рази більшим, ніж на інвалютні облігації (у доларах США та в євро) і був найбільшим за усі чотири квартали. Обсяг залучених коштів через доларові папери зріс більш ніж удвічі, а в євро – впав у 2.5 раза порівняно з 3-м кварталом. При цьому ставки за однорічними гривневими паперами понижувалися далі – з 17.5-17.7% річних до 16.5%, за доларовими – з 4.8% до 4.7%. За розміщені у 4-му кварталі гривневі ОВДП бюджет отримав майже 124 млрд грн, а за всіма валютами – 167.7 млрд грн (в екв.), у т. ч. 1 162.5 млн дол. США і 26.4 млн євро. За весь 2023 рік через первинний продаж ОВДП уряду вдалося залучити 566 млрд грн.

У 4-му кварталі та в цілому в 2023 році ОВДП були основним інструментом внутрішнього ринку капіталу, у тому числі для більшості секторів інституційних інвесторів. Їхня кількість в обігу на фондових біржах України за квартал дещо зросла, але за весь рік – несуттєво зменшилася, проте частка в лістингу, залишалася значною (табл. 1). Кількість корпоративних цінних паперів, допущених до торгів на біржах у 2023 році суттєво скоротилася.

Таблиця 1. Динаміка біржових ринків капіталу України у 4-му кварталі 2021-23 рр.

Показник / Дата	31.12.2023 (4 кв. 2023)	31.12.2023 (2023)	Зміна за 4 кв. 2023	Зміна за рік у 4 кв. 2023	Зміна за 2023 рік	Зміна за 2 роки
Кількість цінних паперів (ЦП) у списках фондових бірж, у т. ч.*:	478	478	0.2%	-6.3%	-6.3%	19.5%
Кількість ЦП у реєстрах (лістингу) фондових бірж, у т. ч.:	191	191	1.6%	-1.5%	-1.5%	4.4%
ОВДП	168	168	1.8%	-1.8%	-1.8%	-6.7%
ОЗДП	15	15	7.1%	7.1%	7.1%	x
муніципальних облігацій	3	3	0.0%	0.0%	0.0%	x
корпоративні облігації	3	3	-25.0%	-25.0%	-25.0%	50.0%
облігації іноземної держави	0	0	x	x	x	x
акцій**	1	1	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
акцій КІФ	1	1	0.0%	0.0%	0.0%	x
інвестиційних сертифікатів	0	0	x	x	x	x
Обсяг торгів на фондових біржах (загальний), млн грн, у т. ч.:	133 847.1	436 432.1	24.2%	285.2%	171.7%	-3.4%
ОВДП+ОЗДП	126 260.5	406 209.1	23.8%	292.9%	159.3%	-9.0%
муніципальними облігаціями	0.0	0.0	x	-100.0%	-100.0%	-100.0%
корпоративними облігаціями	4 671.9	9 023.3	138.1%	2088.2%	1415.7%	260.3%
облігаціями іноземної держави	2 855.9	21 071.8	-24.0%	24.4%	817.7%	9139.2%
акціями	53.5	117.0	481.5%	-28.8%	-88.6%	-83.2%
інвестиційними сертифікатами (та акціями КІФ)	5.3	11.2	35.9%	1259.0%	154.8%	-29.7%
деривативами (без держ. деривативів)	0.0	0.0	x	x	x	-100.0%

Джерела: дані щодо цінних паперів у списках фондових бірж та щодо обсягів торгів - фондові біржі, НКЦПФР; розрахунки - УАІБ.

* Загалом у списках ФБ України станом на 31.12.2023 року, включаючи лістинг, перебувало 183 випуски державних облігацій, 6 - муніципальних облігацій, 116 - корпоративних облігацій (у т.ч. 22 - єврооблігацій), 122 випуски акцій (у т.ч. 60 - іноземних), 7 - акцій КІФ, 20 - інвестиційних сертифікатів ПФ, 22 - іноземних суверенних облігацій і 2 - деривативів.

⁴ <https://bank.gov.ua/ua/markets/international-reserves-allinfo/dynamics?startDate=01.01.2023&endDate=01.01.2024>

⁵ <https://bank.gov.ua/ua/news/all/mijnarodni-rezervi-ukrayini-zrosli-uprodovi-2023-roku-na-42-ta-perevischili-405-mlrd-dol-ssh>

Загалом, із точки зору кількості наявних біржових інструментів, **організовані ринки капіталу в Україні у 2023 році звузилися на 6.3%**. А проте за два роки вони розширилися на 19.5%. Зведений лістинг усіх діючих бірж, тобто регульовані ринки, у жовтні-грудні збільшився на 1.6% (до 191-го випуска цінних паперів), проте за весь 2023 рік – скоротився на 1.5%. Із кінця 2021 року він додав 8 випусків (4.4%). На 31.12.2023 кількість інструментів на регульованих ринках України становила 40.0% від організованих (загального біржового списку цінних паперів та деривативів) – дещо більше, ніж у вересні (39.4%) та на початку року (38.0%), але менше, ніж два роки тому (45.8%). Дворічне розширення регульованих ринків відбулося за рахунок *державних облігацій*, зокрема облігацій зовнішньої державної позики (ОЗДП), кількість випусків яких у лістингу зростає за цей період від нуля до 15-ти, а також *муніципальних облігацій* – від нуля до трьох іще протягом 2022 року. У той же час, кількість випусків *ОВДП* скоротилася за два роки на 12 (-6.7%), а їхня частка у лістингу зменшилася з 98.4% до 88.0%. Частка ж лістингових *корпоративних облігацій* (три випуски) у 4-му кварталі та за весь 2023 рік зменшилася з 2.1% до 1.6%, хоча за два роки – зростає з 1.1%. Вага *акцій* не змінилася: 0.5%, що належали одному випуску впродовж останніх двох років станом на 31.12.2023.

Загальна кількість випусків *акцій*, допущених до торгів на біржах, до кінця грудня дедалі зменшувалася – з 127 до 122 за 4-й квартал, що становило 25.5% зведеного списку всіх бірж (після 26.6% у вересні, 27.5% на початку року). *Корпоративні облігації*, яких у грудні 2023 року на організованих ринках було 116 (-6 випусків за квартал), становили 24.3% біржового списку (після 25.6% у попередньому кварталі та 25.7% рік тому).

Обсяг торгів на біржах (регульованих і організованих ринках) у 4-му кварталі 2023 року, за даними НКЦПФР, становив 133.8 млрд грн, що було на 24.2% більше, ніж у 3-му кварталі та майже учетверо – ніж рік тому за цей період. Обсяг торгів за 2023 рік становив 436.4 млрд грн, що було у 2.7 раза більше, ніж за 2022-й, але на 3.4% менше, ніж

за 2021-й (до повномасштабного вторгнення рф в Україну)⁶.

Квартальне зростання сукупної вартості угод відбулося за рахунок позитивної динаміки щодо майже усіх видів інструментів, окрім *іноземних суверенних облігацій* (-24.0%, до 2.9 млрд грн), серед яких переважали облігації Держказначейства США (17 із 22-х випусків). Причому обсяги торгів *акціями* та *корпоративними облігаціями* зросли кратно (на 481.5% та 138.1% відповідно), до 53.5 млн грн та 4.7 млрд грн⁷. А проте основний внесок в абсолютний приріст зробили угоди з *державними облігаціями*, зокрема *ОВДП*, обсяг яких за квартал зріс на 24.2 млрд грн (+23.8%), до 126.6 млрд грн. Сума угод із *інвестиційними сертифікатами ІСІ* також збільшилася (+35.9%), але залишалася незначною (5.3 млн грн – майже половина річної суми).

У загальному обсязі біржових угод за 4-й квартал *державні облігації* становили 94.3%, за весь 2023 рік – 93.1% (після 97.5% у 2022-му). Лівова частка з них належала *ОВДП*, хоча обсяг торгів *ОЗДП* збільшився відносно стрімкіше наприкінці року (+81.2% за квартал, але -94.8% за рік). Сукупний обсяг угод із державними паперами за 2023 рік становив 406.2 млрд грн і був у 2.6 раза більшим, ніж за 2022-й, але на 9% меншим, ніж два роки тому.

Сукупна вартість угод із *корпоративними облігаціями* за 2023 рік зростає у 15.2 раза порівняно з 2022-м та у 3.6 раза – із 2021-м, до 9.0 млрд грн. Торги *акціями* у 2023 році скоротилися на 88.6% (переважно за рахунок акцій іноземних емітентів), а порівняно з 2021 роком – на 83.2%.

Торгівля *муніципальними облігаціями* на біржах була відсутня весь 2023 рік.

За даними НКЦПФР, у жовтні-грудні 2023 року **обсяг торгів поза організованими ринками капіталу був на понад 90% більшим, ніж на них, і становив 255.1 млрд грн (+36.6% за квартал), а за увесь рік – 925.1 млрд грн (зріс удвічі порівняно з 2022-м і на 47.5% – із 2021-м)**. Загальний обсяг торгів на усіх ринках капіталу у 2023 році сягнув 1 361.5 млрд грн (у 2.2 раза більше, ніж у 2022-му, на 26.2% – ніж у 2021-му). Частка інструментів в іноземній валюті становила 4.9% для дол. США та 0.3% для євро.

⁶ НКЦПФР: Інформаційна довідка щодо ринків капіталу України протягом січня - грудня 2023 року: https://www.nssmc.gov.ua/wp-content/uploads/2024/02/informatsiina_dovidka_za_hruden_2023_.pdf

⁷ Дані обсягу торгів корпоративними облігаціями за 3-й квартал скориговано з урахуванням «облігацій підприємств», «корпоративних облігацій» та «облігація іноземного емітента» за даними НКЦПФР, що відповідно вплинуло на динаміку за 4-й квартал зокрема та за 2023 рік у цілому.

2. Управління активами інституційних інвесторів та адміністрування недержавних пенсійних фондів

2.1. Кількість КУА, АНПФ, ІСІ, НПФ та СК з активами в управлінні

Українська галузь управління активами інституційних інвесторів та адміністрування недержавних пенсійних фондів, в умовах другого року повномасштабної війни росії проти України, залишалася стійкою, хоча зменшення кількості її основних учасників дещо прискорилося у 2023 році.

Кількість діючих **компаній з управління активами** у січні-грудні зменшилася на 16 (-5.3%), до **284** на 31.12.2023 (рис. 2). При цьому за рік на ринок вийшло чотири нових КУА (після двох у 2022 році), у т.ч. одна – за 4-й квартал, коли загальна кількість КУА зменшилася на одну.

Кількість компаній - **адміністраторів недержавних пенсійних фондів (АНПФ)** зменшилася на одну: **17** на кінець 2023 року. Серед них, як і раніше, було 6 компаній, які здійснювали винятково діяльність із адміністрування НПФ, решта – поєднували її з управлінням активами.

Упродовж 4-го кварталу 2023 року, за даними УАІБ, було **zareєстровано 35 нових ІСІ** (проти 6-ти рік тому у цей період). Усі вони були венчурними фондами, 33 – корпоративними, тобто одразу після реєстрації як ІСІ були визнані такими, що відбулися. За весь 2023 рік zareєстровано 64 ІСІ – як і у 2022-му.

Загальна кількість **сформованих ІСІ, які досягли нормативу мінімального обсягу активів** («визнаних»), у жовтні-грудні повернулася

до зростання (+10 фондів, +0.6%) і на 31.12.2023 становила **1772**. Таким чином, за весь рік вона збільшилася на 30 (+1.7%). Серед усіх таких фондів 1654 були венчурними ІСІ (понад 93%, як і раніше принаймні з кінця 2021 року).

У 4-му кварталі 2023 року нормативу досягли 35 ІСІ (проти 8-ми рік тому), 33 із них – венчурні КІФ, один – венчурний ПІФ, ще один – закритий недиверсифікований (невенчурний) ПІФ. За 2023 рік було визнано 67 ІСІ (після 69-ти за 2022-й – переважно за рахунок 48 фондів до 24 лютого).

Кількість **недержавних пенсійних фондів (НПФ) в управлінні КУА** станом на 31.12.2023, за даними УАІБ, дорівнювала **52** (без урахування корпоративного фонду НБУ), у тому числі 44 відкритих, два корпоративних (на один менше за квартал і за рік) та шість професійних. Активами НПФ управляли 30 КУА – на одну менше, ніж на початку кварталу та року.

В **адмініструванні** 15-ти АНПФ-членів УАІБ на кінець 2023 року перебували **56 НПФ**: 47 відкритих, три корпоративних (-1 за 4-й квартал і весь рік) та шість професійних.

Кількість **страхових компаній (СК), що передали свої активи в управління КУА**, за 4-й квартал та увесь 2023 рік не змінилася: одна КУА надавала такі послуги **одній** СК.

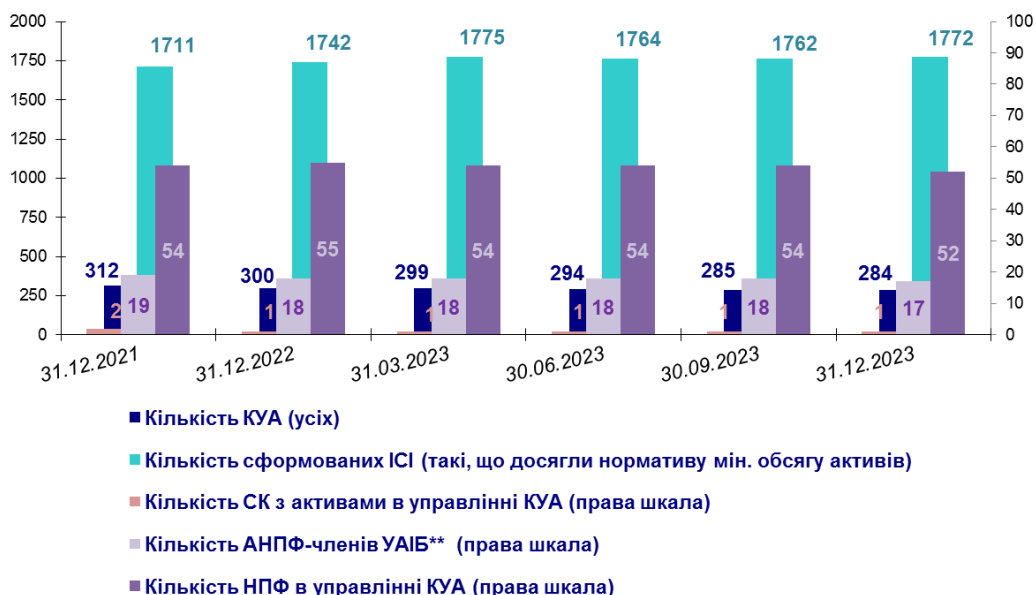

Рис. 2. Динаміка кількості КУА, АНПФ та ІСІ, НПФ і СК з активами в управлінні КУА у 4-му кв. 2021-23 рр.

2.2. Вартість активів в управлінні, ВЧА ІСІ та чистий притік капіталу у відкритих ІСІ

Сукупні загальні активи діючих ІСІ, що перебували в управлінні КУА та досягли нормативів (сформованих, «визнаних» ІСІ), на кінець 2023 року дорівнювали **601 284 млн грн**, за даними звітів фондів (рис. 3). За 4-й квартал вони зросли загалом на 0.5%, а за весь 2023 рік – на 12.4%⁸. За останні два роки, від грудня 2021-го (включно з 22-ма місяцями повномасштабної війни РФ проти України і 6-ма місяцями зупинки регулятором діяльності та звітування фондів і профучасників у 2022 році), активи сформованих ІСІ збільшилися на 15.5% – завдяки динаміці венчурних фондів.

Зростання вартості активів сформованих ІСІ у жовтні-грудні 2023 року, як і у попередньому кварталі, відбулося у секторах відкритих ІСІ та закритих із приватним розміщенням (зокрема і венчурних), а в інтервальних фондах та у закритих із публічним розміщенням у цей період відбулося зменшення активів.

Відносно найбільше за 4-й квартал та за цілий 2023 рік зросли закриті ІСІ з приватним розміщенням (крім венчурних) – на 10.8% та 25.2% відповідно. Венчурні ІСІ додали 0.3% активів за квартал та 12.3% за весь рік; цьому сприяло деяке збільшення кількості звітів цих фондів, особливо на кварталному проміжку. Відкриті ІСІ у жовтні-грудні

зросли третій квартал поспіль (+0.2%), а за цілий 2023 рік вони додали 4.1% – за незмінної кількості діючих фондів у секторі (16).

Натомість третій квартал поспіль продовжували скорочуватися активи закритих ІСІ із публічним розміщенням (-4.3% за жовтень-грудень, -7.7% за рік) – частково через зменшення кількості звітів цих фондів.

Станом на 31.12.2023 загальні активи венчурних ІСІ становили **581 658 млн грн**, відкритих ІСІ – **152 млн грн**. За два роки, від грудня 2021-го, перші наростили 17.4%, другі – втратили стільки ж.

Активи НПФ в управлінні КУА у 4-му кварталі зросли на 4.8%, до **2 774 млн грн** за даними наявних звітів. За увесь 2023 рік вони додали 17.2%, а за два роки – 27.2%.

НПФ в адмініструванні членів УАІБ (56 фондів на кінець 2023 року) у грудні мали **2 801 млн грн** активів (+4.8% за 4-й квартал, +18.3% за 2023 рік, +27.7% від грудня 2021 року).

Активи СК в управлінні КУА у 4-му кварталі додали 10.4%, а за цілий 2023 рік – 42.5%, хоча дворічний приріст становив тільки 4.8%. Усього одна СК і далі залишалася з активами, переданими в управління КУА. Станом на 31.12.2023 ці активи дорівнювали майже **201 млн грн**.

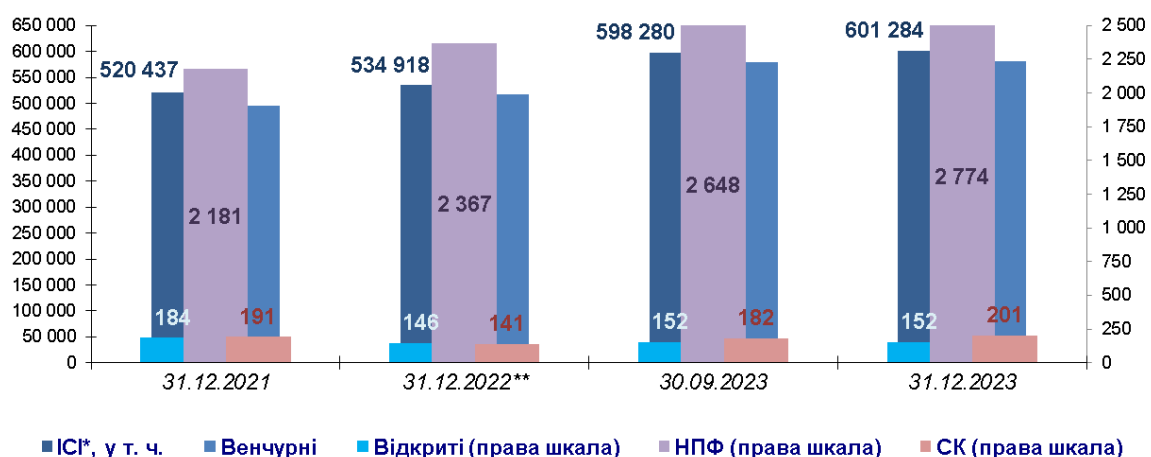

Рис. 3. Динаміка вартості активів в управлінні у 4-му кв. 2021-23 рр., млн грн

⁸ Кількість звітів діючих ІСІ за 2022 рік (станом на 31.12.2022), зокрема, інтервальних та венчурних, була меншою від звичайної/очікуваної, що

суттєво вплинуло на показники динаміки ВЧА як за цей період, так і у порівнянні з ним (від 31.12.2022).

Вартість чистих активів (ВЧА) усіх сформованих ІСІ у 4-му кварталі 2023 року сповільнила зростання на порядок порівняно з попереднім кварталом (+0.9%) і сягнула **490 485 млн грн**. Як і для загальних активів сформованих ІСІ, цьому сприяло як збільшення вартості активів старіших фондів, особливо серед ІСІ закритого типу (зокрема і венчурних), так і подальше прискорення появи нових венчурних КІФ, а також новий закритий ПІФ із приватним розміщенням (невенчурний).

За 2023 рік сукупна ВЧА ІСІ додала 18.9%, а за два роки із грудня 2021-го – 25.4%.

Найстрімкіше серед секторів ІСІ, як і з точки зору загальних активів, у 4-му кварталі й за весь 2023 рік зросли чисті активи *закритих ІСІ з приватним розміщенням (крім венчурних)* – на 15.6% та 25.3% відповідно.

ВЧА *венчурних фондів* додала 0.5% за квартал, 19.0% за рік. На дворічному проміжку цей сектор був єдиним, чия ВЧА збільшилася (+28.5%), що й забезпечило зростання усієї галузі ІСІ за цей період. На кінець 2023 року чисті активи *венчурних фондів*

становили *471 303 млн грн*, або 96.1% сукупної ВЧА усіх ІСІ.

Відкриті ІСІ мали +0.1% чистих активів за 4-й квартал та 4.1% із початку 2023 року. Динаміка із грудня 2021 року залишалася негативною: -15.8%, причому за два роки сектор втратив понад 22% ВЧА у вигляді чистого відтоку капіталу. У жовтні-грудні та в цілому за 2023 рік ці фонди також зазнали відтоку капіталу, тож квартальне та річне зростання їхньої ВЧА було зумовлене винятково висхідною динамікою фондового ринку у відповідні періоди та, як наслідок, позитивною переоцінкою портфелів фондів. Станом на 31.12.2023 чисті активи відкритих ІСІ становили майже *152 млн грн*.

Рух капіталу у відкритих ІСІ у 4-му кварталі 2023 року знову став негативним: **-4.3 млн грн**, після притоку 0.7 млн грн за попередній квартал (рис. 4).

Річний чистий відтік до кінця грудня значно сповільнився: -14.9 млн грн, після -38.3 млн грн у вересні. За два роки (за винятком пів року з 24.02.2022) сектор втратив понад 40 млн грн через відтік капіталу (рис. 5).

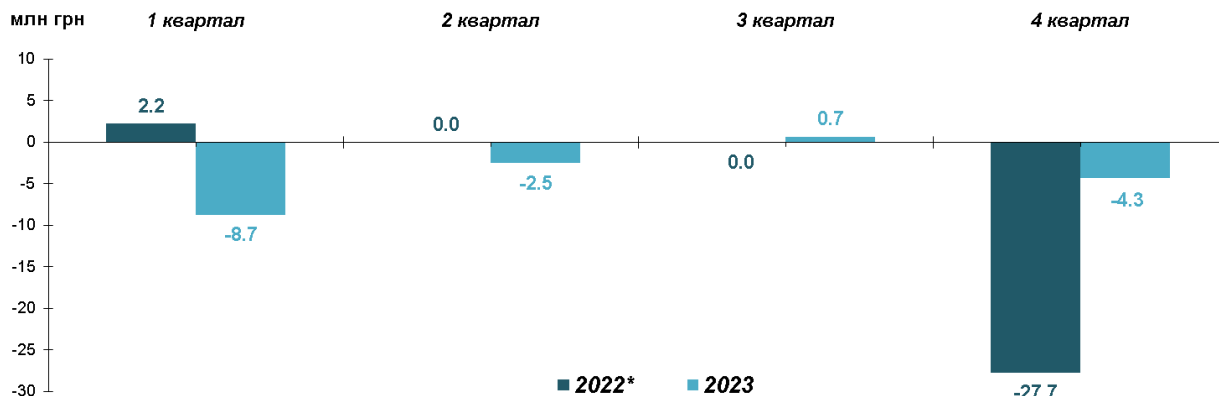

Рис. 4. Чистий притік/відтік капіталу відкритих ІСІ у 1-4-му кв. 2022-23 рр.

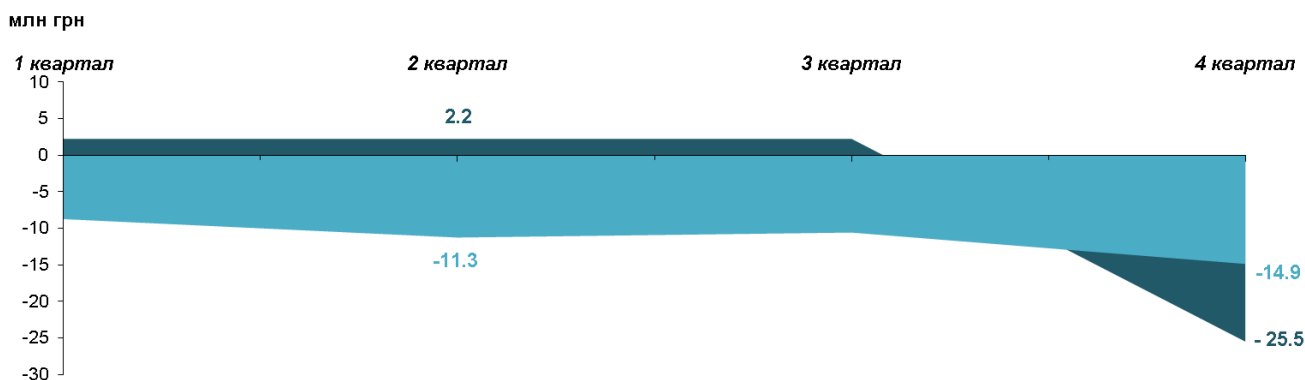

Рис. 5. Чистий притік/відтік капіталу відкритих ІСІ у 2022-23 рр., накопичувальним підсумком (поквартально)

Огляд діяльності індустрій управління активами інституційних інвесторів та адміністрування недержавних пенсійних фондів в Україні

Загальні результати

4-й квартал та весь 2023 рік

Детальніше про результати діяльності з управління активами ІСІ, НПФ та СК, а також адміністрування НПФ дивіться в окремих оглядах УАІБ, що будуть опубліковані на сайті: <https://www.uaib.com.ua/analituaib/publ-ici-quart>

Додаткова інформація про ІСІ на сайті УАІБ:

- [Ринок у цифрах](#)
- [Компанії та фонди](#)